

Posudek školitelky na disertační práci Ivana Sviatkina

Vlastnictví a odpovědnost při těžbě nerostných surovin na Měsíci a asteroidech

Téma práce je s ohledem na iniciativy jako Artemis Accords, podepsané zástupci České republiky 3.5. tohoto roku, více než aktuální. V tomto dokumentu se Česká republika přihlásila k možnosti, získávat legálně minerální zdroje z kosmického prostoru a nebeských těles.

Disertační práce předjímá tento vývoj a odpovídá na mezinárodně právní otázky s touto činností spojené. Disertant analyzuje mezinárodně právní normy, které rámuji hledání a těžbu v kosmu, a srovnává je s analogickými oblastmi, jako je těžba z mořského dna. Mimo jiné dochází k závěru, že obyčejové právo hraje v komickém právu okrajovější roli než v obecném mezinárodním právu – vysvětlení vidí I. Sviatkin v inherentním bezpečnostním rozměru kosmických aktivit a nedostatku přesnosti obyčejového práva.

Možnosti dočasného řešení úpravy kosmické těžby vidí autor v národním zákonodárství upravujícím kosmickou těžbu, nicméně za hlavní řešení považuje režim přijatý na mezinárodní úrovni. Jako vzor nespátňuje režim Mezinárodní telekomunikační unie, postrádající donucovací mechanismy, nýbrž jako cíl vidí harmonizaci národní právní úpravy. Za možného iniciátora takové harmonizace disertace označuje Evropskou unii – nikoli snad jako aktéra usilujícího o harmonizaci národního kosmického zákonodárství zemí EU vyloučenou článkem 189 TFEU, nýbrž - slovy autora - jako možné « lokomotivy » mezinárodních jednání.

Rozsáhlá část je věnována odpovědnosti za činnost spojenou s kosmickou těžbou, autor se nevyhýbá ani exkursu do evropského práva, kdy hodnotí úpravu odpovědnosti podle programu Galileo Evropské unie.

Velmi zajímavý a přínosný text je zpracován dle všech pravidel vědecké práce.

Disertační práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 23. května 2023

